

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΗ-ΚΑΤΕΥΘΟΥΝΤΙΚΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ & ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

στην

ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΣΑ ΜΗ ΚΑΤΕΥΘΟΥΝΤΙΚΗ
ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ – ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΟΜΑΔΩΝ

NDI

NON DIRECTIVITE INTERVENANTE

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΗ-ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ & ΕΡΕΥΝΑΣ



ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
στην ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΣΑ ΜΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΗ
ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ – ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΟΜΑΔΩΝ

NDI
NON DIRECTIVITE INTERVENANTE

ΟΛΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

H Παρεμβαίνουσα
Μη-Κατευθυντικό-
τητα (Non Directivité
Intervenante, NDI) είναι μια
μέθοδος ψυχοθεραπείας, συμ-
βουλευτικής, παιδαγωγικής,
εμψύχωσης ομάδων, αλλά και
στάση ζωής.

Εμπνευστής της μεθόδου εί-
ναι ο **Michel Lobrot**, γάλλος
ψυχοκοινωνιολόγος, ψυχοθε-
ραπευτής, ψυχοπαιδαγωγός,
ομότιμος καθηγητής στο πανε-
πιστήμιο PARIS VIII, διανοη-
τής, ερευνητής και πολυγραφό-
τατος συγγραφέας. Η σύλληψη
της μεθόδου έγινε στη δεκαε-
τία του '70 και επαληθεύεται δι-
αρκώς από τις πιο πρόσφατες
έρευνες στο χώρο των Επιστη-
μών του Ανθρώπου. Η έννοια
της «μη κατευθυντικής παρέμ-
βασης» συναντά την έννοια της
self-direction του Kurt Lewin
και αυτή της self-determination

των E. Deci και Ryan: Κάθε άν-
θρωπος οφείλει να είναι ο ίδιος
δημιουργός του εαυτού του και
της ζωής του, πράγμα που επι-
τυγχάνει πραγματοποιώντας τις
επιθυμίες του, που είναι κινητή-
ρια δύναμη ζωής.

Η Μη Κατευθυντικότητα, σου
επιτρέπει να υπάρχεις, να είσαι
αυθεντικός και να αισθάνεσαι
ελεύθερος μέσα στην εντελώς
δική σου εμπειρία. Τη δεκαε-
τία του '60, ο Michel Lobrot, εν-
θουσιάζεται από τη μη- κατευ-
θυντικότητα των Kurt Lewin και
Carl Rogers και την εφαρμόζει
στο πανεπιστήμιο PARIS VIII
(Viencennes), όπου διδάσκει.
Ανήσυχο πνεύμα όμως, όπως
είναι, αρχίζει να την εμπλουτί-
ζει και για την εξελίσσει, καταλή-
γοντας σε ένα άλλο μοντέλο με
νέα στοιχεία: την Παρεμβαίνου-
σα Μη-Κατευθυντικότητα (Non
Directivité Intervenante, NDI).

Η Μη Κατευθυντικότητα του Michel Lobrot, η Παρεμβαίνουσα Μη- Κατευθυντικότητα ή NDI επιτρέπει την «**παρέμβαση**», δεν συντηρεί το μέθοδο της ουδετερότητας του θεραπευτή ή του εκπαιδευτικού. Αυτό σημαίνει ότι στη θεραπευτική ή εκπαιδευτική σχέση, ο θεραπευτής, ο σύμβουλος ή ο δάσκαλος, αφού ακούσει και λάβει υπόψη του τα συναισθήματα, τις συγκινήσεις και τις συμπεριφορές του ατόμου ή της ομάδας, μπορεί να παρέμβει ο ίδιος κάνοντας προτάσεις. Τότε το άτομο ή η ομάδα είναι ελεύθεροι να απορρίφουν ή να επιλέξουν την πρόταση που τους βοηθάει να έρθουν ή να επανέλθουν στην πορεία για την πραγματοποίηση των επιθυμιών τους. Για την NDI, «η παρέμβαση έχει πρωταρχική σημασία στην ουσία, είναι ο μεταμορφωτικός παράγοντας... δηλιουργεί μια νέα εμπειρία που επιτρέπει την πλήρη ανακατάταξη όλις της ψυχικής ζωής...».

Ένα άλλο στοιχείο, που χαρακτηρίζει αυτή τη μέθοδο, είναι **η επικέντρωση στην επιθυμία**. Η Παρεμβαίνουσα Μη-Κατευ-

θυντικότητα ξεκινά από τη βασική ιδέα ότι η επιθυμία είναι η δύναμη που μας κινητοποιεί και μας επιτρέπει να υπάρχουμε. Είμαστε αυτό που επιθυμούμε, ευχόμαστε, προοδοκούμε. Έτσι, η NDI επικεντρώνεται στις επιθυμίες του ατόμου ή της ομάδας, και μάλιστα έχει αναπτύξει ειδικές τεχνικές ανάδυσης των επιθυμιών. Υποστηρίζει δε ότι η πραγμάτωση των δικών μας επιθυμιών μάς οδηγεί στην αναγνώριση των επιθυμιών του άλλου.

Η NDI δίνει προτεραιότητα στη σχέση. Καλλιεργεί **σχέσεις αμοιβαιστήτας**, όπου κανένας δεν έχει εξουσία πάνω στον άλλον. Ο θεραπευτής, ο σύμβουλος, ο δάσκαλος, συμμετέχει στη διαδικασία, δεν έχει διαφορά επιπέδου αλλά διαφορά ρόλου. Συνεργάζονται για τον σκοπό που έχουν, από κοινού, καθορίσει.

Η Παρεμβαίνουσα Μη Κατευθυντικότητα είναι μια μέθοδος ψυχολογίας η οποία περιλαμβάνει τη δική της θεωρία της προσωπικότητας και θεωρία της μάθησης.

Είναι παιδαγωγική μέθοδος που μπορεί να εφαρμοστεί σε όλες τις ηλικίες.

Είναι επίσης μέθοδος ψυχοκοινωνιολογίας, έχοντας αναπτύξει τη θεωρία των ομάδων μέσα από μια μακρόχρονη και πλούσια εμπειρία και έρευνα σε ποικίλες ομάδες, τις οποίες ονομάζει **εστίες προσωπικής και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης**.

Είναι ακόμα, θα μπορούσαμε να πούμε, και πολιτική μέθοδος μέσα από τη βοήθεια που προσφέρει στην οργάνωση της κοινωνίας. Προτείνει την **αυτοδιαχείριση**, η οποία εγκαθι-

στά, ακολουθεί, διατηρεί τον διάλογο. Στο βιβλίο «Θεσμική Παιδαγωγική» (La Pédagogie Institutionnelle, 1965), ο Michel Lobrot γράφει: «το πιο σημαντικό είναι να προωθήσουμε παντού, όπου μπορούμε, την αυτοδιαχείριση, με σκοπό να μορφωθεί το σύνολο του λαού να κάνουμε τους ανθρώπους αυτόνομους ώστε να μπορέσουν να εφεύρουν νέα μοντέλα λειτουργίας των ατόμων, των ομάδων, της κοινωνίας.

Στην Ελλάδα η NDI εφαρμόζεται στο χώρο της ψυχοθεραπείας, της συμβουλευτικής και της εκπαίδευσης από το 1985.



Η εκπαίδευση απευθύνεται σε επαγγελματίες και φοιτητές της ψυχικής υγείας, της υγείας γενικότερα, της εκπαίδευσης, των ανθρωπιστικών επιστημών, της επικοινωνίας, και σε όσους ενδιαφέρονται για την προσωπική τους ανάπτυξη.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- **Να εξασφαλίσει** στον εκπαιδευόμενο μια θεωρητική και πρακτική γνώση της Παρεμβαίνουσας Μη-Κατευθυντικότητας (NDI), ώστε να μπορέσει να ασκήσει το επάγγελμα του ψυχοθεραπευτή, του συμβούλου ψυχικής υγείας ή του εμψυχωτή, με ευθύνη και αποτελεσματικότητα.
- **Να συμβάλλει** αποτελεσματικά στην προσωπική ανάπτυξη και αυτογνωσία των εκπαιδευόμενων.
- **Να επιδράσει** βαθύτερα στον εκπαιδευόμενο, καλλιεργώντας του τις ικανότητες για επικοινωνία, έκφραση, κατανόηση και αποδοχή του εαυτού και του άλλου.
- **Να βοηθήσει** τον εκπαιδευόμενο να αναπτύξει τις αναγκαίες δεξιότητες για τη δημιουργία θεραπευτικών και εκπαιδευτικών σχέσεων.
- **Να προσφέρει** μια ευρύτερη γνώση του θεραπευτικού πεδίου και των διαφόρων προσεγγίσεων.



ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Hεκπαιδευτική διαδικασία που ακολουθούμε είναι η προσωπική βιωματική εμπειρία των συμμετεχόντων, η οποία αποτελεί και την αφετηρία για τη θεωρητική και μεθοδολογική προσέγγιση.

Ο μη κατευθυντικός συντονισμός της ομάδας επιτρέπει στα μέλη της να ασθάνονται ασφάλεια, να σέβονται τον προσωπικό τους ρυθμό και να εμπλέκονται στο βαθμό που επιθυμούν.

Η στάση του θεραπευτή/συμβούλου/εμψυχωτή της NDI στηρίζεται, καταρχάς, στην ενσυνάσθηση, την άνευ όρων αποδοχή του ατόμου ή της ομάδας, την ενεργητική αρδόσιη, την αυθεντικότητα (Carl Rogers), καθώς επίσης στη δυνατότητα παρέμβασης του μέσα από προτάσεις. Οι προτάσεις έχουν σκοπό να διευκολύνουν την εμβάθυνση και τον εμπλουτισμό του προσωπικού βιώματος προς την κατεύθυνση των επιθυμιών και αναγκών του ατόμου (Michel Lobrot).



ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

B ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΣΑΣ ΜΗ-ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ MICHEL LOBROT

- Η μη-κατευθυντική παρέμβαση - Τεχνική των προτάσεων
- Η μέθοδος της επικέντρωσης στην επιθυμία
- Τεχνικές ανάγνωσης των επιθυμιών
- Αρχή της εμπλοκής
- Αρχή της θετικότητας
- Αντανάκλαση
- Αντίχηση

Γ ΤΟ ΜΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΟ ΡΕΥΜΑ

- Kurt Lewin: Η Δυναμική των ομάδων
- Carl Rogers: Η προσωποκεντρική προσέγγιση
- Ανάπτυξη της προσωπικότητας
- Η θεραπευτική σχέση ως Σχέση Βοήθειας
- Η μη κατευθυντική συνέντευξη: Αναπλαισίωση -
- Ενεργητική ακρόαση - Ενσυναίσθηση -
- Άνευ όρων αποδοχή - Συνοδεία -
- Αυθεντικότητα του θεραπευτή/συμβούλου/εμπινυχωτή/δασκάλου



Δ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Η Παρεμβαίνουσα Μη-Κατευθυντική προσέγγιση (NDI) απαιτεί ευκαμψία στο επίπεδο των θεραπευτικών ή εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Οι παρεμβάσεις αυτές γίνονται με τη μορφή προτάσεων. Συνήθως προτείνονται, στο άτομο ή στην ομάδα, δραστηριότητες εμπνευσμένες από διάφορες μεθόδους και τεχνικές. Γι' αυτό δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να γνωρίσει επαρκώς κάποιες γνωστές μεθόδους τις οποίες θα χρησιμοποιεί ως εργαλεία στις εκάστοτε ανάγκες. Πρόκειται για μεθόδους και τεχνικές προσωπικής ανάπτυξης, λεκτικής και σωματικής έκφρασης, επικοινωνίας, αυτογνωσίας, δόμησης σχέσεων, αυτοματισμού κ.λπ. Κυρίως χρησιμοποιούμε την Gestalt, τη Βιο-ενέργεια, το Ψυχόδραμα, τις Τεχνικές θέατρου (Αυθόρυμη θέατρο, Μάσκες, Παιχνίδι ρόλων), το Καθοδηγούμενο ονειρο, την Αυτόματη γραφή, Art therapy, τεχνικές χαλάρωσης, μασάζ, κ.ά.

E ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Z ΑΤΟΜΟ, ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

- **Nicole Habrias:** ψυχοθεραπεύτρια NDI, συνεργάτης του M. Lobrot, εκπαιδεύτρια στο Υπουργείο Νέας Γενιάς στη Γαλλία, ειδική στην τεχνική της μη κατευθυντικής συνέντευξης και του ψυχοδράματος του Μορένο, εκπαιδεύτρια NDI.



- **Γιώργος Αστρινάκης:** ψυχίατρος, ψυχοθεραπευτής, πρόσεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου της NDI, ιδρυτικό μέλος του Κέντρου Ψυχοθεραπείας και Συμβουλευτικής «Βίλχελμ Ράϊχ», μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Ελληνικού Ινστιτούτου Νευροφυτοθεραπείας και Ανάλυσης του Χαρακτήρα (Ε.Ι.Ν.Α.), τ. Διευθυντής στο Ψ.Ν.Α. Δρομοκαΐτειο με ενεργό συμμετοχή στο κίνημα της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, εκπαιδευτής NDI.



- **Καίτη Κανακάκη:** ψυχολόγος, ψυχοθεραπεύτρια, μαθήτρια του M. Lobrot, εκπαιδευμένη στην NDI στο ινστιτούτο ACORA, στο Παρίσι, και στην Θεραπεία ζεύγους και οικογένειας στο Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής (Ε.Π.Ι.Ψ.Υ.), εκπαιδεύτρια NDI.



ΔΙΑΡΚΕΙΑ & ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η εκπαίδευση διαρκεί 4 έτη και περιλαμβάνει:

750 ώρες

Βιωματικής και Θεωρητικής Δουλειάς σε Ομάδα
(κατανευμένη σε 3 έτη)

160 ώρες

Εποπτευόμενης Πρακτικής Ασκησης
(4^o έτος)

200 ώρες

Θεωρητικών Μαθημάτων
(3^o και 4^o έτος)

40 ώρες

Ατομικής Εποπτείας
(1 ώρα εποπτείας για 4 ώρες συμβουλευτικής)

Οι ώρες αυτές, για εκπαιδευτικούς λόγους αλλά & για τη διευκόλυνσή μας, κατανέμονται σε **σεμινάρια 1 - 8 ημερών**.

Το **πλήρες πρόγραμμα** με τις ημερομηνίες διαμορφώνεται μαζί με τους συμμετέχοντες.



1^{ος} κύκλος

A' έτος:

100 ώρες Εισαγωγή στη Συμβουλευτική

150 ώρες Εισαγωγή στη θεωρία της Παρεμβαίνουσας Μη-Κατευθυντικότητας (*Βιωματικά διήμερα σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης, ένφρασης, επικοινωνίας, αυτογνωσίας*).

B' έτος:

250 ώρες ομαδικής προσωπικής ανάπτυξης & ψυχοθεραπείας.

Θεωρητικές αναφορές που πηγάζουν από το εκάστοτε βίωμα.

2^{ος} κύκλος

Γ' έτος:

250 ώρες βιωματικής & θεωρητικής εκπαίδευσης

40 ώρες ατομικής ψυχοθεραπείας στην προσέγγιση NDI

Δ' έτος:

160 ώρες εποπτευόμενης πρακτικής άσκησης (1h /4h συμβουλευτικής) (*Εμψύχωση ομάδων από τους εκπαίδευμενους με παραπομπή, Εποπτεία περιστατικών*)

100 ώρες Θεωρίας

Εργασία

με θέμα επιλεγμένο από τον εκπαίδευμενο

Εξωτερικές εκπαιδευτικές απαιτήσεις

(που δεν παρέχονται στο πρόγραμμα)

Ατομική θεραπεία:

Θεωρούμε την ατομική θεραπεία πολλή σημαντική για την προσωπική ανάπτυξη του εκπαίδευμενου.

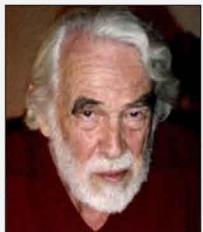
Απαιτούνται τουλάχιστον 150 ώρες ατομικής θεραπείας Μη-Κατευθυντικής προσέγγισης.

Άλλα εκπαιδευτικά σεμινάρια:

Είναι πολύ σημαντικό για τους εκπαίδευμενους να συμμετέχουν σε βιωματικά σεμινάρια, συμπόσια, ομάδες μελέτης, κ.τ.λ της NDI, καθώς και άλλων συναφών προσεγγίσεων.

Σημ: Οι εκπαίδευμενοι θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει, τουλάχιστον, το 25^ο έτος της ηλικίας τους κατά το πέρας των σπουδών τους.





Βιογραφικό του Michel Lobrot

OMichel Lobrot γεννήθηκε στο Παρίσι στις 22 Ιανουαρίου του 1924. Προέρχεται από μια οικογένεια γιατρών. Ο παππούς του, από τη μητέρα, ήταν γιατρός, ο οποίος είχε συμβάλλει στη διάδοση του βελονισμού στη Γαλλία. Ο Michel διάβαζε πολύ από μικρός. Σε ηλικία 15 ετών διάβαζε Αριστοτέλη και άλλους φιλοσόφους. Τελειώνοντας το Λύκειο Pasteur, σε ηλικία 19 ετών, γίνεται μοναχός στους Δομινικανούς. Από μια σειρά συγκυριών, σε ηλικία 23 ετών εγκαταλείπει τους Δομινικανούς. Πέρασε τότε μια περιόδο γενικής αμφισβήτησης, κι ενώ σπουδάζε φιλοσοφία, γνώρισε τη γεύση του γραψίματος και μάλιστα ανακάλυψε την «αυτόματη γραφή». Πολύ πιθανόν επιχρεασμένος από το σουρεαλιστικό κίνημα. Αργότερα θα τη χρησιμοποιήσει και ως θεραπευτική τεχνική. Από το 1946 μέχρι το 1956 κρατούσε καθημερινά ένα είδος προσωπικού, φιλοσοφικού ημερολογίου όπου έγραφε τις σκέψεις και παρατηρήσεις του για τη ζωή. Την περίοδο αυτή τα κείμενα του ήταν κυρίως συναισθηματικά.

Το 1958 ανακηρύσσεται καθηγητής Ψυχολογίας στο Εθνικό Κέντρο Ειδικής Αγωγής ενώ συμμετέχει στο παιδαγωγικό κίνημα Freinet. Η μέθοδος διδασκαλίας του ήταν τόσο πρωτοποριακή που τον κατήγγειλαν στο Υπουργείο Παιδείας.

Στις αρχές της δεκαετίας του '60 ανακαλύπτει τη Μη-Κατευθυντικότητα των Kurt Lewin και Carl Rogers. Την θεωρεί ως τη μεγαλύτερη επανάσταση που έγινε στον τομέα των Ανθρωπίνων Σχέσεων. Θα πει τότε μ' ενθουσιασμό: «Μια ομάδα που της αφαιρούμε το αυταρχικό της πλαίσιο, δχι μόνο δεν βιθίζεται στην αναρχία, αλλά γίνεται επιπλέον πιο παραγωγική, πιο δημιουργική, αυτό-οργανώνεται και βάζει μόνη της τους στόχους της». Η ανακάλυψη της Μη Κατευθυντικότητας θα τον οδηγήσει στη σύλληψη της «Θεσμικής Παιδαγωγικής».

Το 1964 συμμετέχει στη δημιουργία του «Θεσμικού κινήματος» στο χώρο της Εκπαίδευσης, μαζί με τους René Lourau, Georges Lapassade κ.ά. Οι ίδιοι πάρονταν μέρος και στην ομάδα του περιοδικού «Socialisme ou Barbarie» («Σοσιαλισμός ή Βαρβαρότητα»), με τον Κορνίλιο Καστοριάδη, την περίοδο '67 - '68, λόγω της ταύτισης που είχαν όσον αφορά την ιδέα της κοινωνικής αυτοδιαχείρισης.

«Η ιδέα ήταν να συμβάλουμε στον εκδημοκρατισμό των θεσμών και ολόκληρης της κοινωνικής ζωής.

Να ξεπεράσουμε δηλαδή την τυπική δημοκρατία, την πολιτική δημοκρατία και να πάμε σε μια δημοκρατία της κοινωνικής ζωής...».

Το βιβλίο του, εν τω μεταξύ, La Pedagogie Institutionnelle (Η Θεσμική Παιδαγωγική) που εκδόθηκε στο 1965 είχε μεγάλη απήχηση. Από εκείνη την εποχή θ' αρχίσει να εργάζεται και σε άλλες χώρες, όπως την Ιταλία, την Αλγερία και το Μεξικό κάνοντας παιδαγωγικές παρεμβάσεις. Το 1969 γίνεται καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Paris VIII -Vincennes, στο τμήμα των Παιδαγωγικών Επιστημών. Πρόκειται για το γνωστό πειραματικό πανεπιστήμιο που δημιουργήθηκε μετά τον Μάιο του '68 και στο οποίο εφαρμόζονταν και επεξεργάζονταν πολλές πρωτοποριακές θεωρίες και μέθοδοι. Άλλαξει εντελώς τον τρόπο διδασκαλίας του. Εισάγει στην παιδαγωγική την ιδέα ενός νέου τύπου εκπαίδευσης. Τη συμμετοχική εκπαίδευση.

Παράλληλα, μελετά σε βάθος τα προβλήματα της σχολικής αποτυχίας και γράφει πλέον επιστημονικά κείμενα. Έγραψε τρία βιβλία πάνω στα προβλήματα του γραπτού λόγου και της ανάγνωσης: Troubles de la langue écrit et remèdes {Διαταραχές της γραπτής γλώσσας και αντιμετώπιση τους}, Lire (Διαβάζω) και La lecture adulte (Η ανάγνωση στους ενήλικες).

Το 1975 ιδρύει με συνεργάτες το Ινστιτούτο AGORA όπου επεξεργάζεται και εφαρμόζει την Παρεμβαίνουσα Μη-Κατευθυντικότητα.

Από το 1985 έχει στην Ελλάδα μια σταθερή παρουσία στο χώρο της ψυχοθεραπείας και της εκπαίδευσης.

Μερικά από τα βιβλία του: Θεσμική παιδαγωγική (1965), Προς μια επιστήμη της εκπαίδευσης (1968), Προτεραιότητα στη μέροφωση (1973), Η μη-κατευθυντική εμφύλωση των ομάδων (1974), Η σεξουαλική απελευθέρωση (1975), Οι βαθύτερες δυνάμεις του εγώ (1983), Σε τι χρησιμεύει το σχολείο (1986), Η επίδραση των προτύπων (1986), Το άκουσμα της επιθυμίας (1989), Αντι-Φρόντ (1996) εκδ. Τυπωθήτω, Η ανθρώπινη περιπέτεια (1999), Η δύναμη των ονείρων (2009), Ζώντας μαζί (2015) εκδ. Αριός, κ.ά.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΚΑΙΤΗ ΚΑΝΑΚΑΚΗ

Χαριλάου Τρικούπη & Σωτηρίου Χαραλάμπη 5, Αθήνα • Κιν.: 6977.71.90.46

Τηλ: 210.6451247 & 210.6425838 • Email: ndiinathens@gmail.com